

На данашњи дан 1991. територијална одбрана Словеније напала је војнике Југословенске народне армије, чиме је започео рат у тој југословенској републици. Тада су пале и прве жртве као последица насилне сецесије и разбијања Југославије. Два дана раније, скупштина Словеније је прогласила независност, а сутрадан су њени делегати напустили Скупштину Југославије. Сецесија је спроведена противно важећим законима тадашње Југославије али уз пресудну подршку Вашингтона и Брисела.

Данас је субота, 27. јун 2026.

1550 - Рођен је француски краљ Шарл IX, током чије су владавине од 1560. до 1574. почели верски ратови римокатолика и хугенота (француски протестанти калвинисти). На наговор мајке Катарине де Медичи, која је деловала у договору с папом Гргуром XIII, одобрио је 1572. покољ хугенота у Вартоломејској ноћи.

1743 - У рату за аустријско наслеђе, британски краљ Џорџ II поразио је Французе код Детингена, као последњи монарх Британије који је лично предводио трупе у бици.

1838 - Рођен је индијски писац Банким Чандра Чатерџи, први значајнији аутор који је писао на бенгалском језику. Био је под знатним утицајем шкотског писца Волтера Скота и углавном је писао романтичарске романе са домаћим темама и моралистичком нотом. Дела: романи "Капалкундала", "Мриналини", "Јургалангурија", "Чандрашекхар", "Рађани", "Кришнакантер Чил", "Анандамат", "Деби Чаудхурани", "Ситарам".

1846 - Рођен је ирски политички вођа и национални борац за аутономију Чарлс Стјуарт Парнел, који је увео нове методе у борби против Енглеза. Поставши 1875. члан британског парламента, отпочео је опструкцију у законодавном телу уз истовремену блокаду на терену. Затворен је 1881. али је и из затвора управљао борбом ирских националиста.

1876 - Године рођен је Иван Сарић, први човек из Србије који је полетео авионом. Летелицу је сам конструисао и израдио. Овај лет је изведен 16. октобра 1910. с хиподрома у Сарићевој родној Суботици. Успешан јавни лет посматрало је чак седам хиљада Суботичана. Сарић је, иначе, био свестрани спортиста, а пошто је годину дана раније у Паризу упознао Луја Блериоа који је први прелетео Ламанш, то га је подстакло да се и сам посвети ваздухопловству.

1877 - Руске снаге прешле су Дунав у рату против Турског царства, у којем се на страни Русије борила и Србија. Рат је окончан победом Русије, али је потом Србија Санстефанским миром битно оштећена у корист Бугарске, што је ревидирано на Берлинском конгресу 1878. под притиском европских сила.

1882 - Место Топола у Шумадији, које се налази у подножју Опленца а основао га је вођа Првог српског устанка Карађорђе, проглашено је варошицом. Карађорђе је 1781. ту подигао кућу са више помоћних зграда, коју је почетком устанка уништио београдски дахија Кучук Алија. На истом месту Карађорђе је 1805. подигао нову кућу и све оградио палисадом. Тако је Топола постала утврђено насеље уз које су почеле да ничу и друге куће.

1905 - Побуњени руски морнари заузели су на отвореном мору оклопњачу "Потемкин" из састава црноморске флоте и потом под црвеном заставом упловили у луку Одеса. Побуна на "Потемкину" први је масовни израз незадовољства у руској царској армији и наговестила је касније бурне револуционарне догађаје.

1932 - После државног удара у Сијаму (сада Тајланд), којим је краљ Рама VII приморан на низ реформи, проглашен је устав. Њиме је окончана апсолутна монархија и у тој држави на југоистоку Азије је формално успостављена уставна монархија.

1941 - Влада мађарског регента Миклоша Хортија, савезника Немачке у Другом светском рату, објавила је рат Совјетском Савезу.

1943 - Амерички авиони бомбардовали су грчку престоницу Атину која се тада налазила под немачком окупацијом.

1944 - Савезничке снаге су у Другом светском рату заузеле француски град Шербур, важну луку на Ламаншу.

1946 - Министри спољних послова Совјетског Савеза, САД, Велике Британије и Француске одлучили су да Грчкој припадну Додеканеска острва у југоисточном делу Егејског мора, укључујући највеће Родос, која су од 1912. била италијански посед.

1950 - Генерални секретар УН Тригве Ли затражио је од чланица светске организације

да помогну Јужној Кореји у сукобу са Северном Корејом, а истог дана председник САД Хари Труман је наредио америчком ратном ваздухопловству и морнарици да уђу у Корејски рат на страни југа.

1954 - Прва нуклеарна електрана у свету је отворена у Обнинску близу Москве.

1967 - У филијали банке "Барцлаус", на северу Лондона, пуштен је у рад први банкомат. Принцип његовог рада био је другачији од савремених банкомата, за подизање новца коришћени су ваучери са именом корисника, које је претходно издавала банка. Тек доцније ови уређаји усавршени су установљењем персоналног идентификационог кода (ПИН-код) као и увођењем пластичних картица.

1976 - Палестински терористи отели су у Грчкој авион "Ер Франса" са 246 путника и 12 чланова посаде и потом одлетели у главни град Уганде Ентебе, где су их 4. јула 1976. у спектакуларној акцији ликвидирали израелски командоси, ослободивши таоце.

1976 - Генерал Антонио Рамаљо Јанеш изабран је за председника Португала на првим председничким изборима после полувековне владавине система који је устројио Антонио да Оливеира Салазар као и његових наследника.

1977 - Умро је српски сликар Иван Табаковић, професор Академије примењених уметности у Београду, члан Српске академије наука и уметности. Студирао је у Минхену, Будимпешти, Загребу и Паризу. Припадао је групама "Земља", "Дванаесторица" и "Шесторица". Добио је "Гран при" за сликарство на међународној изложби у Паризу 1937. и Златну медаљу на међународној изложби керамике у Прагу 1962.

1978 - Са совјетског космодрома Бајконур лансиран је васионски брод "Сојуз 30" у којем су били пољски мајор Мирослав Хермашевски и совјетски пуковник Петер Климуk. После осмодневног боравка у васиони, у току којег су се двојица космонаута састала на орбиталној станици "Саљут-6" с посадом "Сојуза 29" Владимиром Коваљоноком и Александром Иванчековом, "Сојуз 30" се вратио на Земљу.

1986 - Међународни суд у Хагу пресудио је да су САД прекршиле међународно право помажући побуњенике против левичарске владе у Никарагви, али Вашингтон због пресуде није претрпео никакве практичне последице.

1989 - Умро је енглески филозоф Џулс Алфред Ејер, чија је књига "Језик, истина и логика" својеврстан манифест логичког позитивизма. Остала дела: "Заснивање емпиријског знања", "Проблем сазнања", "Појам особе".

1990 - Церемонијалном предајом оружја контрашког покрета председници Виолети Бариос де Чаморо, у Никарагви је окончан грађански рат.

1993 - Американци су бомбардовали ирачку престоницу Багдад са 23 крстареће ракете, што је Вашингтон објаснио као узвратну меру због атентата који су Ирачани наводно припремали на бившег председника САД Џорџа Буша током његове посете Кувајту. Циљ бомбардовања било је средиште ирачке обавештајне службе, али је убијено и рањено више десетина цивила.

1997 - Председник Таџикистана Имомали Рахмонов и вођа исламиста Саид Абдуло Нури потписали су мировни уговор о окончању четворогодишњег грађанског рата у тој бившој совјетској републици.

1998 - У земљотресу у подручју турског града Адане погинуло је најмање 120 људи.

2000 - Према извештају објављеном у средишту УН, од сиде је до тада, широм света умрло 19 милиона људи.

2000 - Скупштина Сирије једногласно је прогласила Башара ел Асада, сина преминулог председника Хафеза ел Асада, новим шефом државе.

2002 - Русија је постала пуноправни члан ексклузивног клуба Г-8 најразвијенијих земаља

света.

2006 - Преминуо је српски глумац Бранислав Цига Јеринић. Остварио је више од стотину значајних улога само у Народном позоришту. Рођен је у Крагујевцу а глуму је студирао у Београду. Одиграо је више упечатљивих улога у телевизијским драмама и серијама као и у филмовима: "Марш на Дрину", "Боксери иду у рај", "Савамала", "Лазар". Међу многим запаженим улогама Јеринића били су Магбет, пуковник Котвиц у "Принцу од Хомбурга" Фон Клајста, Сорина у Чеховљевом "Галебу". Добитник је низа признања међу којима су и "Раша Плаовић", "Јоаким Вујић", "Јован Стерија Поповић".

2013 - Шкотски парламент донео је одлуку је да се особама старим 16 и 17 година додели право гласа на референдуму о независности од Уједињеног краљевства, планираном за септембар 2014. године. За нову меру, својеврсни преседан, гласала су 103 посланика, док је 12 било против.

2016 - Преминуо је Бад Спенсер, глумац, звезда "шпагети вестерна". Спенсер, крштен као Карло Педерсоли, у младости је био успешан спортиста, као ватерполиста учествовао је и на олимпијским играма као репрезентативац Италије, да би се доцније прославио као глумац.

2017 - Умро је Душан Батаковић, историчар и дипломата. Био је директор Балканолошког института САНУ и амбасадор у Грчкој, Канади и Француској. У науци се највише бавио проблематиком Косова и Метохије. Дела: Дечанско питање, Савременици о Косову и Метохији 1850-1912, Колубарска битка, Косово и Метохија у српској историји, Тхе Косово Цхроницлес, Ла Јоугославие: натионс, религионс, идéологиес, Тхе Сербс оф Босниа & Херзеговина, Нова историја српског народа (коаутор), Ла Србије ет ла Франце: уне алианце атупице, Дешифровање прошлости: Писци, сведоци, појаве.

2019 - Догодила се ерупција вулкана Улаван а дан потом и вулкана Манам, на острву Нова Британија, Папуа Нова Гвинеја, због чега су евакуисане десетине хиљада житеља. Крупне вулканске ерупције довеле су до прекида авионског саобраћаја у региону.

2020 - Умро је Илија Петковић, тренер, фудбалер, савезни капитен СРЈ и Србије. Играчку каријеру започео је у книнској Динари, а у 19. години постао је играч ОФК

Београда за који је наступао укупно 16 сезона. У сезони 1965/66 са ОФК Београдом је освојио Куп Југославије. За ОФК Београд је одиграо 417 утакмица и постигао 68 голова. За репрезентацију Југославије играо од 1968. до 1974. године, у 43 наврата, и постигао је шест голова. Као тренер швајцарског Сервета у сезони 1993/94 донео је шампионску титулу швајцарском тиму. У два наврата предводио је национални тим СРЈ/СЦГ односно Србије.

2025 - У Венецији су се венчали милијардер Џеф Безос и његова избраница Лорен Санчез. Тродневно славље коштало је наводно 40 милиона долара.

2025 - У Вашингтону су под окриљем САД потписани мировни споразуми Руанде и Конга. Реч је о настојању Вашингтона да оконча вишедеценијске оружане сукобе на истоку Конга, чија је позадина у извлачењу минералних ресурса из Конга, што обезбеђују наоружане милиције са наводно политичким мотивима, које, неслужбено, подржава влада Руанде.

(РТВ)